

BIULETYN ZARZĄDU REGIONU NSZZ "SOLIDARNOŚĆ" ZIEMIA RADOMSKA

Nadzwyczajne posiedzenie "Krajówki"

Sondaż przed referendum

31 marca Komisja Krajowa zdecydowaną większością głosów podjęła uchwałę o przeprowadzeniu, pod koniec maja, referendum w sprawie uwłaszczenia społeczeństwa.

Na nadzwyczajnym posiedzeniu w dniu 26 kwietnia członkowie Komisji Krajowej mieli zdecydować o ostatecznej formie pytań oraz omówić technikę i organizację referendum. Jeszcze przed otwarciem dyskusji na ten temat kilka Regionów złożyło u prowadzącego posiedzenie uchwały Zarządów Regionów, domagające się reasumpcji uchwały KK. Jako pierwsi, w dyskusji głos zabierali przewodniczący Zarządów Regionów opowiadających się za reasumpcją, zapoznając z motywacją takich decyzji. Wśród nich znalazł się przewodniczący Ziemi Radomskiej Andrzej Belina. Argumentacja, jaką przedstawił, jest Państwu znana, gdyż zawarta była w stanowisku ZR, publikowanym w poprzednim biuletynie.

Za reasumpcją opowiedziały się m.in. Małopolska, Pomorze Zachodnie, Kalisz. Powody były podobne, wskazywano na wysokie koszty tego przedsięwzięcia, obawiano się również, że referendum może zakończyć się fiaskiem Związku w oczach społeczeństwa. Maciej Jankowski uważał, że Związek prawdopodobnie nie będzie mógł właściwie rozpropagować swojej akcji, ze względu na trudny dostęp do środków masowego przekazu, natomiast przeciwnicy wręcz odwrotnie, zrobią wszystko by społeczeństwo ustawić na "nie". Obawiał się również, że koszt będzie znacznie wyższy od planowanego. Proponował, by Związek spróbował wpłynąć na organa władzy państwowej, by to one przeprowadziły, we wskazanym terminie, referendum.

Jeden z członków KK podzielił obawą, że reasumpcja, a więc ewentualnie odrzucenie, nie tak dawno przyjętej uchwały w ważnej dla społeczeństwa sprawie, może spowodować niekorzystny obraz Związku w opinii publicznej. Tu Jacek Rybicki replikował, że wycofanie się z uchwały, której wykonanie będzie bardzo trudne, może również świadczyć o rozwadze "S".

Tomasz Wójcik, projektodawca referendum uwłaszczeniowego, zdecydowanie bronił swych racji. "Jeśli ktoś nie rozumie, że ta uchwała to być albo nie być, to nie wie co dzieje się u niego w Regionie. Nie udawajmy, że jest inaczej. Miejmy odwagę powiedzieć: nie weźmiemy udziału, bo to nas nic nie obchodzi. To bzdura, że Komisje Zakładowa nie chcą, tylko trzeba im to dokładnie wytłumaczyć. Największy koszt - to poświęcenie swojego prywatnego czasu - argumentował ostro Tomasz Wójcik.

Później padły wypowiedzi Stanisława Alota oraz Jacka Smagowicza (członków Prezydium KK), by dalsze głosy oddzielnie traktowały cel referendum oraz drogę i sposób jego przeprowadzenia. Jacek Smagowicz odnosząc się dodatkowo, do dwóch głosów proponujących strajk generalny /dok. na str. 2/

4 maja strajk ostrzegawczy radomskiej Służby Zdrowia

O co chodzi radomskiej Służbie Zdrowia?

Odpowiedzi udziela przewodniczący Międzyzakładowej KZ NSZZ "S" Woj.Szpitala Zespoleonego - lek.med. Janusz Sekuła.

Protest Służby Zdrowia zaczynamy strajkiem ostrzegawczym w dniu 4 maja. Nasz Region ma szczególne do tego powody. Służba Zdrowia w naszym województwie jest chronicznie niedoinwestowana.

Przydział środków finansowych na tzw. wydatki rzeczowe jest podażowy, tzn. wysokość tych środków zależy od posiadanych łóżek szpitalnych. Niedobór ich w województwie wynosi 1200. Jesteśmy pod tym względem na III miejscu od końca.

Mamy jedną z niższych stawek refundacji za leki. Wynosi ona 140 tys. złotych na mieszkańca. Dla porównania podam, że Kielce otrzymują na ten cel odpowiednio 170 tys., Bydgoszcz 24 tys.

Nasze ośrodki mają przestarzałą aparaturę, właściwie nadającą się już do wymiany, tabor sanitarny, który może posłużyć jeszcze rok lub dwa, a na zakup nowego nie ma przydziału środków.

Gdyby weszły w życie podwyżki dla pracowników naszego resortu, średnia w radomskiej Służbie Zdrowia wynosiłaby 3.100.000 zł. gdy tym czasem średnia krajowa 3.400.000 zł.

Domagamy się również dokończenia budowy szpitala na Józefowie.

28 kwietnia Regionalna Sekcja NSZZ "S" Ochrony Zdrowia gościła u Lekarza Wojewódzkiego, który popiera nasze postulaty, nie widzi jednak możliwości realizacji ze względu na skąpy przydział środków w budżetu.

Akcja 4 maja ma zapoczątkować nasz protest. Negocjacje prowadzić będziemy i później. Przystąpimy również do całodziennej ogólnokrajowej akcji strajkowej sfery budżetowej w dniu 10 maja.

Plany podziału budżetu państwa na 1994 rok będą opierały się o dane na koniec czerwca, stąd tak ważne jest zasygnalizowanie naszych potrzeb już teraz.

notowała Anna Rajchert

* Uchwałą z 27 kwietnia "Solidarność" Woj.Kolumny Transportu Sanitarnego wyraziła swoje poparcie dla akcji strajkowej w dniu 4 maja. Ze względu na specyfikę tej instytucji, pracownicy zmanifestują poparcie akcji oflagowaniem karetek i bram zakładu.

* 4 maja jest również dniem protestu radomskiej Oświaty. Zgodnie z decyzją Międzyzwiązkowego Komitetu Strajkowego Pracowników Oświaty i Wychowania, akcją firmowaną tym razem przez "Solidarność" ma poprzeć ZNP.(o postulatach pisaliśmy w poprzednim biuletynie).

Nadzwyczajne posiedzenie "Krajówki"

^{/dok. ze str. 1/}
zamiast referendum (w tym głos Ziemi Radomskiej) powiedział: "Obawiam się, że przy takim zaangażowaniu, strajk da taki sam wynik".

W imieniu uczestniczących w obradach kilku posłów "S" wypowiedział się Marek Zieliński, który był zdania, że obecny układ polityczny w Sejmie, przy 5% posłów "Solidarności" w Sejmie, już wskazują na nikłe szanse, że władze państwowe dobrowolnie przejmą na siebie obowiązek przeprowadzenia referendum. Dodał również, że mimo braku przełożenia prawnego, wynik referendum, byłby faktem politycznym, z którym należałoby się liczyć. Proponował także, by rozważyć co będzie dla Związku bardziej kosztowne: referendum czy strajk generalny.

Do dyskusji włączył się Marian Krzaklewski jako zwolennik referendum. Uznał, że referendum byłoby podstawą do zmian systemowych. Dzielił się spostrzeżeniem, że właśnie propozycje zmian systemowych natrafiają na opór w Związku. "Najczęściej rzucaliśmy hasło o strajk generalny, ale jednocześnie Regiony wskazywały na trudności. Zrzucano odpowiedzialność na KK. Jeśli nie jesteśmy w stanie przeprowadzić referendum, to również i strajku. Zastanówmy się, czy ewentualny strajk nie stworzy warunków przejęcia władzy przez innych. Partie nie są zainteresowane, by ta akcja nam wyszła, ale jest to szansa dla Związku" - mówił Marian Krzaklewski. Był jednak skłonny zgodzić się z przesunięciem terminu przeprowadzenia referendum. Proponował wykorzystywać ten czas na znalezienie sojuszników, np. w osobie Prezydenta RP, czy też wsparcia finansowego.

Jeszcze raz włączył się Maciej Jankowski replikując: "Więcej demagogii niż myślenia. Sprawa nie jest przygotowana. Ludzie nie pójda na czcze obietnice. Ludziom trzeba mówić: Po co? Jak? Co będzie jeśli wygramy? Zastanówmy się jak dobrze to zrobić. Zwróćmy się do władz o referendum, przy jednoczesnym włączeniu się Związku. Jeśli państwo nie zorganizuje, to wtedy mocne tupnięcie Związku".

Andrzej Belina próbował przekonać członków KK, że w tym miejscu winna zakończyć się dyskusja i być poddana pod głosowanie uchwała o reasumpcji. "Rzeczą arogancką jest pytać ludzi o takie rzeczy. Przez dwa lata mówimy o tym. Przez dwa lata pytamy czy ma być lepiej" - uzupełnił swą propozycję Andrzej Belina.

Jednak wniosek o zamknięcie listy zapisanych do dyskusji upadł.

Dalsze głosy nie kwestionowały konieczności przeprowadzenia referendum. Dotyczyły rozważań czy ma je przeprowadzić Związek, czy też władze państwowe, dysktowano również o odłożeniu terminu referendum (tu Tomasz Wójcik przestrzegwał, że referendum po wakacjach nie spełni już swojej roli), zastanawiano się nad lepszym przygotowaniem Związku pod względem merytorycznym i ekonomicznym.

Po przerwie w obradach jeszcze trwały krótkie przetargi czy reasumpcji poddać całą uchwałę, czy też pojedyncze jej punkty. Ostatecznie poddano głosowaniu najdalej idący wniosek, o pełną reasumpcję. Uchwała przeszła 42 głosami za, przy 15 przeciwi i 3 wstrzymujących się.

Następnie Komisja Krajowa 52 głosami za, przy 1 przeciw i 7 wstrzymujących się opowiedziała się, że w dalszym ciągu będzie zajmować się sprawą referendum uwłaszczeniowym.

Projekty nowych uchwał zaproponowali Jacek Rybicki i

Maciej Jankowski. Maciej Jankowski proponował, by Związek domagając się przeprowadzenia referendum, zwrócił się do Prezydenta o wspólne jego przeprowadzenie poprzez wszczęcie procedury legislacyjnej, zobowiązanie wszystkich struktur Związku do jego przeprowadzenia w terminie do końca czerwca, a Klubu Parlamentarnego "S" do włączenia się w akcję legislacyjną. W razie przyjęcia projektu uchwały Macieja Jankowskiego miał być głosowany dodatkowy wniosek zobowiązujący Prezydenta RP do wypowiedzenia się o referendum w terminie do 30 kwietnia. W przypadku braku odpowiedzi "Solidarność" miałaby przeprowadzić akcję we własnym zakresie.

Przeszła jednak propozycja Jacka Rybickiego. Uchwałę o treści podanej poniżej przyjęto 34 głosami za, przy 15 przeciwi i 7 wstrzymujących.

Efektem poniedziałkowego posiedzenia była jeszcze jedna uchwała, którą również publikujemy. Miała również miejsce krótka dyskusja na temat współpracy KK z Klubem Parlamentarnym "S", jednak ostateczny regulamin nie został zatwierdzony.

relacjonowała Anna Rajchert

Uchwała

Opierając się na Uchwale Programowej II KZD NSZZ "Solidarność" w której Solidarność domaga się uwłaszczenia społeczeństwa, wobec różnego rodzaju akcji politycznych i projektów legislacyjnych nadużywających terminu "prywatyzacja powszechna" Komisja Krajowa NSZZ "S" domaga się powszechnej dyskusji nad formami uwłaszczenia, zakończonej ogólnonarodowym referendum przeprowadzonym w terminie do 30 czerwca przez powołane do tego instytucje.

KK uważa, że NSZZ Solidarność powinna włączyć się do dyskusji poprzez ogólnozwiązkowy sondaż na ten temat, a następnie powszechny udział członków Solidarności w referendum.

KK zobowiązuje Prezydium do powołania grupy ekspertów celem przygotowania materiałów do dyskusji.

KK zwraca się do Prezydenta RP z wnioskiem o poparcie naszej inicjatywy.

Uchwała

ws.niedopuszczalnych ataków na Związek ze strony funkcjonariuszy rządowych

Komisja Krajowa NSZZ Solidarność wyraża ostry protest wobec niedopuszczalnych ataków urzędników administracji rządowej na nasz Związek jak to byli uczynili m.in. szef URM Jan Maria Rokita w Krakowie i dyr. dep. MPW Janusz Kaliszuk w audycji telewizyjnej.

Zarzuty, że NSZZ Solidarność jest siłą antyreformatorską i działa jak komuniści są wielce obraźliwe wobec naszego Związku, inicjatora przemian obalających komunizm nie tylko w Polsce, ale w całej Europie Wschodniej.

Komisja Krajowa oczekuje, że Pani Premier publicznie w obecności Przewodniczącego Związku jednoznacznie określi stosunek Rządu RP do NSZZ "Solidarność", a deklaracja ta będzie respektowana przez wszystkich przedstawicieli Rządu.

Żądamy również przestrzegania praw związkowych przez władze państwowe wszystkich szczebli.

VI WZD NSZZ "Solidarność" Ziemia Radomska 24 maj godz. 9.00 Hala RKS "BRONÍ"

Nawiązanie współpracy Urzędów Pracy z "S"

W siedzibie Zarządu Regionu 26 kwietnia odbyło się spotkanie solidarnościowych przedstawicieli w Rejonowych Radach Zatrudnienia z dyrektorem Wojewódzkiego Urzędu Pracy - Janem Maciejewskim. W trakcie wspólnej narady zaproponowano podział Funduszu przeznaczonego na aktywne formy zwalczania bezrobocia. Omówiono zasady pracy Rejonowych Rad Zatrudnienia pod kątem działalności związkowej. Ustalono, że Związek nie będzie wchodził w układy z partiami politycznymi w zakresie wspólnych działań dotyczących walki z bezrobociem (odpowiedź na pismo WK SD) oraz przygotowano płaszczyznę współpracy z wojewódzkimi i rejonowymi Urzędami Pracy.

Zdzisław Maszkiewicz

WARTO WIEDZIEĆ

Odrzuceniem senackich poprawek Sejm RP uchwalił Ustawę o waloryzacji najniższych rent i emerytur oraz dodatki branżowe za pracę w warunkach szkodliwych dla zdrowia. Najniższe renty i emerytury wzrosną o ...3 do 5 %.

***

Prezydent Wałęsa podpisał Ustawę przywracającą umorzenie kredytów mieszkaniowych zaciąganych przez spółdzielnie przed 1990r. Czy pozwoli ona na zasiedlenie kilku tysięcy pustych nowowytbudowanych mieszkań ?

***

Z dniem 1 maja rosą ceny energii cieplnej dostarczanej do naszych mieszkań. Za ogrzewanie 1m kw. powierzchni mieszkania płacić będziemy 7.070 zł. a za ciepłą wodę 50.300 zł. od osoby.

Kolejna podwyżka o 15 % czeka nas w sierpniu br.

***

Od 1 lipca właściciele samochodów osobowych muszą obowiązkowo wyposażyć pojazdy w apteczkę i gaśnicę ppoż.

Komunikat Sekretarza ZR

Zobowiązuje się Przewodniczących Komisji Zakładowych do powiadomienia Zarządu Regionu o zaistniałych zmianach osobowych

(ponowne wybory, rezygnacje, zwolnienia z pracy) i nadesłania odpowiednich dokumentów celem aktualizacji listy delegatów na VI WZD. Do odebrania w ZR są mandaty delegatów z n/wym KZ :

1. Oświata Siemno
2. PKO Bank Państwowy R-m
3. GS "SCH" Jłża
4. Woj. Zw. Sp. Wodn. Zwolen
5. Zaw. St. Pożarna Zwolen
6. B. Urz. Las i Gosp. Leśnej R-m
7. Rad. Zakł. Wap.. Piask.
8. Kom. Rej. Str. Poż. - R-m
9. Izba Skarbowa R-m
10. Przeds. Robót Drog. Zwolen

Z korespondencji do Zarządu Regionu

W piśmie z dnia 9 kwietnia Zarząd Regionu zwrócił się do Zarządu Miasta z prośbą o informację o planach zagospodarowania 20 mld zł, przyznanych dodatkowo przez MPiPS na potrzeby biur pracy. Poniżej publikujemy odpowiedź Wiceprezydenta Miasta.

Zarząd Regionu NSZZ "S" Ziemia Radomska

W nawiązaniu do pisma z dnia 9.04.1993r. uprzejmie informujemy, że plan inwestycyjny miasta zawarty jest w uchwale budżetowej Rady Miejskiej z dnia 28.02.1993r. Prace interwencyjne i roboty publiczne stanowią dopełnienie zadań inwestycyjnych przewidzianych do realizacji w 1993r. Planowane wydatki inwestycyjne na rok bieżący wynoszą w Radomiu 88 mld zł natomiast planowany udział środków z Funduszu Pracy na uruchomienie robót publicznych szacowany jest na nie mniej niż 6 mld. Wykaz zadań inwestycyjnych, który przesyłamy w załączeniu ma charakter czysto informacyjny i będzie on realizowany w miarę przyznanych funduszy z Wojewódzkiego Urzędu Pracy na aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu. W naszej ocenie założony program inwestycji oraz innych świadczeń komunalnych pozwala na utrzymanie 400-500 stanowisk pracy refinansowanych w systemie robót publicznych lub prac interwencyjnych. Dotychczas uzyskane środki z Funduszu Pracy pozwoliły Zarządowi Miasta na zatrudnienie 166 osób w systemie robót publicznych oraz 470 osób w systemie prac interwencyjnych.

Korzystając z okazji zwracamy się do Zarządu Regionu NSZZ "S" Ziemia Radomska o wspieranie naszych działań zmierzających do pozyskania dodatkowych środków na aktywne zwalczanie bezrobocia.

Z poważaniem Wiceprezydent Miasta mgr Kazimierz Wlazło

Komunikat z posiedzenia Prezydium KK

W dniu 20 kwietnia obradowało w Gdańsku Prezydium KK. Prezydium omówiło problemy związane z przygotowaniem przez Związek referendum na temat uwłaszczenia społeczeństwa. Dyskusja obejmowała zarówno stronę merytoryczną (treść pytań) jak i organizacyjną referendum. Ostateczną decyzję w tej sprawie zapadną na nadzwyczajnym posiedzeniu Komisji Krajowej, 26.04.93r. Omówiono również sprawy związane ze wznowieniem sporu zbiorowego dotyczącego rekompensowania wzrostu kosztów utrzymania. Prezydium uznało, że proponowane przez rząd na drugi kwartał wskaźniki wolnych od popiwku przyrostu wynagrodzeń (0,6% miesięcznie) nie rekompensują zwiększonych kosztów utrzymania wynikających m.in. ze wzrostu cen energii, biletów PKP i PKS, lekarstw itp. Uznano za niezbędne pilne przeprowadzenie negocjacji w tej sprawie.

Prezydium postanowiło zażądać od Ministra Finansów wyjaśnień w sprawie sposobu realizacji wynegocjowanego z NSZZ "Solidarność" rozporządzenia umożliwiającego mniejszeni obciążeń popiwkowych dla tych zakładów, które przedstawią Izbom Skarbowym swoje porozumienia płacowe.

Przypomniano, że wobec nie realizowania przez stronę rządową porozumienia dotyczącego Stoczni Północnej, Komisja Krajowa pozostaje w stanie sporu zbiorowego w tej sprawie.

Członkowie Prezydium omówili sposób nadzorowania realizacji paktu o przedsiębiorstwie państwowym. Zapoznali się też z przebiegiem akcji zorganizowanej przez Europejską Konfederację Związków Zawodowych 2 kwietnia.

Prezydium uznało za wskazane powołanie Szkoły Ubezpieczeń Społecznych. Omówiono też problemy związane z funkcjonowaniem Fundacji Gospodarczej NSZZ "Solidarność" oraz sprawy finansowe Związku. Prezydium zdecydowanie odrzuciło OPZZ-owską propozycję nowelizacji ustawy o rewindykacji majątku utraconego przez związki zawodowe w okresie stanu wojennego. Istotą tego projektu było przerzucenie zobowiązań finansowych OPZZ wobec NSZZ "Solidarność" na skarb państwa.

Przecznik Prasowy KK - Grzegorz Jaczyński

Ks. Hubert Czuma TJ o problemach społecznych

Czy wrócimy do pracowitości?

Mówi się, że Niemcy są pracowici. Nawet wtedy pracowali skrzętnie i uczciwie, gdy budowali komunizm. Polaków często uważa się za "złote rączki" - ale raczej nie głosi się chwały pracowitości Polaków.

Wiadomo też, że produkcja buble do pracowitości nie zachęcała. W komunizmie bardziej opłacało się być cwaniakiem i spryciarzem aniżeli pracowitym. Pod koniec epoki komunizmu widziało się w wielu krajach Zachodu Polaków, którzy bardzo pracowicie zarabiali na dolary.

Przecież jednak dojdziemy do takich struktur gospodarczych, aby znów zaczęła się opłacać pracowitość. Aby człowiek nie bał się trudu, który niesie praca. Przyszłości Polski nie zbudujemy bez pracowitości.

A może ten trud - jest i musi być przekleństwem człowieka? Księga Rodzaju opowiada, że gdy człowiek złamał przymierze z Bogiem przez grzech, usłyszał słowa: "W pocie... oblicza twego będziesz zdobywać pożywienie" (Rdz 3,19).

Jan Paweł II pisze w *Laborem exercens*, że "słowa te mówią o trudzie, o ciężkim nieraz trudzie, jaki odtąd towarzyszy pracy ludzkiej. Ale te słowa nie zmieniają faktu, że jest ona (praca) drogą, na której człowiek realizuje właściwe sobie panowanie w świecie widzialnym, czyniąc sobie ziemię poddaną". Trud pracy jest powszechnie przez ludzi doświadczany. I to nie tylko przez pracowników fizycznych (których pracę komuniści stawiali najwyżej w hierarchii ważności pracy). Ten trud pracy jest doświadczany przez ludzi "związanych z warsztatem pracy umysłowej", przez uczonych, przez ludzi odpowiedzialnych za decyzje o "dużym znaczeniu społecznym". Ten trud doskonale zna służba zdrowia. "Wiedzą o nim kobiety, które niekiedy bez należytego uznania znoszą codzienny trud i odpowiedzialność za dom i wychowanie dzieci" (do tego tematu jeszcze wrócimy). Wiedzą wszyscy ludzie pracy, a ponieważ praca jest powołaniem powszechnym: wiedzą wszyscy ludzie" (*Laborem exercens* 9).

A jednak praca jest dobrem człowieka. Dobrem - z tym całym trudem, a właściwie z powodu trudu. "Bonum arduum" - pisał św. Tomasz - czyli: dobro trudne, twarde, uciążliwe, niewygodne. Ale - dobro.

Jan Paweł II dodaje: Jest to dobro nie tylko "użyteczne", ale i "użytkowe". Jest to dobro godziwe, czyli odpowiadające godności człowieka, wyrażające tę godność i pomnażające tę godność. Przez pracę, jak wiadomo, człowiek "przekształca przyrodę", dostosowując ją do swoich potrzeb, ale też urzeczywistnia siebie jako człowiek, a także staje się bardziej człowiekiem. Aby to robić trzeba być pracowitym człowiekiem. Pracowitość jest cnotą, czyli moralną sprawnością, bowiem przez pracę "człowiek staje się dobrym jako człowiek". I przeciwnie, człowiek, który nie podejmuje pracy z lenistwa (ubarwionego różnymi kolorami pozorów) staje się nie-dobrym, czyli złym. Żyje pasożytniczo na pracy innych.

Jeżeli materia w pracy doznaje uszlachetnienia - człowiek nie może jednocześnie doznawać pomniejszenia swej godności. Dlatego trzeba pilnować, aby pracy nie używać przeciw, ażeby pracy, stąd i człowieka pracy, nie wyzyskiwać.

Dlatego pracowitość musi być złączona ze społecznym ładem pracy, który pozwoli człowiekowi pracy - bardziej stać się człowiekiem, a nie degradować się przez pracę tracąc nie tylko siły fizyczne (co jest nieuniknione), ale nade wszystko właściwą sobie godność i podmiotowość (*Laborem exercens* 9).

Ciekawe, jak długo będziemy jako Naród wracali do pracowitości? I od czego będzie to zależało.

[przedruk z AVE nr 9 - pisma Diecezji Radomskiej]

Modlitwa na dzień 1 Maja

Boże, Stwórco Wszechświata, Ty nałożyłeś na ludzi obowiązek pracy - spraw, abyśmy za przykładem św. Józefa i pod Jego poleką wykonywali prace, które nam powiezasz, i otrzymali nagrodę przez Ciebie obiecaną.

WIERZĘ...

Wierzę, że mogą istnieć nieprawdziwe prawdy i że kłamstwo nam wiele wyrządziło krzywd, wierzę w niegodne czyny, co się w czas pogardy wydawały wprost piękne, gdy świat dla nas brzydł.

Wierzę, że niewłaściwą wskazują godzinę zegary, w których wcześniej zestarzał się werk i że winni niewinne potrafią mieć miny, pyszni swą bezkarnością nietykalnych sfer.

Wierzę, że dziś się naród otrząsnął z marazmu, otworzył oczy prawdzie z niedostępnych stref, że potrafi ukarać wysmiewanych błaznów, bo za prawdę jest gotów wśwet przelać krew.

IRENEUSZ SZUKALSKI

22 kwietnia 1993r zmarł, w wieku 83 lat, lekarz weterynarii

ś.p. STANISŁAW FIGURSKI

Ukończył Gimnazjum im. J. Kochanowskiego w Radomiu, studiował na Wydziale Weterynarii w SGGW w Warszawie. Jako oficer Wojska Polskiego brał udział w Kampanii Wrześniowej. Internowany w Rumunii.

W latach 80-tych przez kilka lat był przewodniczącym Klubu Inteligencji Katolickiej w Pionkach.

W okresie stanu wojennego działał w Solidarności, współredagował "Barykady" - podziemne wydawnictwo "Solidarności".

Cześć Jego Pamięci
"Solidarność" Pionki

Wojewódzki Ośrodek Kultury i Sztuki "Resursa" zaprasza:

10.05. - na spotkanie z spotkaniem ze znanym krytykiem filmowym Z. Kałużynskim

17.05. godz. 19.00 - na koncert Urszuli Dudziak z zespołem Walk Away

27.05. godz. 8.30 i 10.00 - na występ kabaretu "FIGLIK" z udziałem siostr Winiarskich

28.05. - na monodram w wykonaniu J. Stępkowskiego pt. "Pamiętnik Stefana Czarnieckiego" wg. Gombrowicza

Kino "Resursa" zaprasza do obejrzenia filmów:

• do 6 maja - nowej wersji "Twin Peaks"

• do 13 maja - "Ludzie honoru" /T. Cruize, J. Nicholson/

• od 14-27 maja - "Przypadkowy bohater"

• od 28 maja - głośnej baśni "Piękna i bestia"

Z 42 posiedzenia Sejmu RP (15-17.04.1993)

WAŻNE DLA SPÓŁDZIELNI

16 kwietnia Sejm rozpatrywał poselskie projekty ustaw o zmianie ustawy Prawo spółdzielcze. Po informacji posła sprawozdawcy Janusza Maćkowiaka (PSL), że podczas drugiego czytania noweli ustawy zgłoszono 38 poprawek oraz 9 poprawek do przepisów przejściowych i końcowych, rozpoczęło się głosowanie.

Sejm przyjął nową definicję spółdzielni, że jest to dobrowolne zrzeszenie mające na celu podniesienie zarobków z gospodarstwa członków, przez prowadzenie wspólnej działalności gospodarczej. Przyjęto poprawkę Komisji Nadzwyczajnej, w której założono, że byłemu członkowi spółdzielni nie przysługuje prawo do funduszu zasobowego oraz do innego majątku spółdzielni, o ile statut nie stanowi inaczej. Przyjęto poprawkę mniejszości w myśl której, w spółdzielniach, w których walne zgromadzenie jest zastąpione przez zebranie przedstawicieli, zarząd zwolnywać je może również na żądanie 1/3 delegatów. Izba przyjęła dwie poprawki, które zakładają, że z wyjątkiem spółdzielni pracy, do rady nie może być wybrany członek będący pracownikiem spółdzielni, chyba, że statut stanowi inaczej oraz, że w pracach rady nadzorczej mają prawo uczestniczyć z głosem doradczym przedstawiciele pracowników spółdzielni. Na członków zarządu - w myśl przyjętego wniosku mniejszości - mogą być wybierane także osoby nie będące członkami spółdzielni. Czynności w sprawach wynikających ze stosunku członkostwa nie może dokonywać jednoosobowy zarząd, a także zarząd, w skład którego wchodzi co najmniej 1 osoba nie będąca członkiem spółdzielni bez wskazania w tym przepisie organu upoważnionego do dokonywania tych czynności. Zgodnie z poprawką mniejszości 50% nadwyżki bilansowej spółdzielni, po dokonaniu 5% odpisu, podlega podziałowi między członków spółdzielni. Izba przyjęła poprawkę, w myśl której spółdzielnie muszą poddać się obowiązkowym badaniom lustracyjnym w spółdzielniach nie zrzeszonych w związkach rewizyjnych przed uprawnionego lustratora. Zgodnie z przyjętym wnioskiem mniejszości lustracja może być przeprowadzona na żądanie 1/5

członków spółdzielni.

Odrzucono wnioski mniejszości proponujące powołanie rady spółdzielczej poprzez kongres spółdzielczy oraz aby rada nie była usytuowana przy prezesie Rady Ministrów. Ostatecznie więc, w myśl projektu, Rada Spółdzielcza jako reprezentacja ruchu spółdzielczego będzie usytuowana przy prezesie Rady Ministrów. Premier będzie mógł mianować 1/3 członków rady spośród przedstawicieli rządu, natomiast 2/3 spośród delegatów wyłonionych na wojewódzkich oraz międzywojewódzkich sejmikach spółdzielczych.

Ustawa trafi do Senatu, a następnie do Prezydenta RP.

PIERWSZE CZYTANIE USTAWY O ZARZĄDZIE SKARBU PAŃSTWA

16 kwietnia 1993r. Sejm przystąpił do pierwszego czytania poselskich projektów ustaw o zarządzie Skarbu Państwa i gospodarowaniu składnikami mienia państwowego. W imieniu wnioskodawców, posłów z RdR, NSZZ "Solidarność" oraz Akcji Polskiej projekty przedstawił Piotr Wójcik, który powiedział, że to pierwsza próba stworzenia organów tak specyficznej osoby prawnej jak jest Skarb Państwa i stworzenia wyspecjalizowanego państwowego organu Agencji Mienia Państwowego do zarządzania majątkiem państwowym. Poseł P. Wójcik stwierdził, że "podstawowe założenia i cele, które legły u podstaw pracy nad tymi projektami to przede wszystkim próba uporządkowania stosunków własnościowych w sektorze państwowym, przywrócenia właścicielowi, czyli państwu możliwości skutecznego wykonywania jego uprawnień właścicielskich". Celem jest również oddzielenie administracji państwowej od bezpośredniego zarządzania i nadzoru właścicielskiego nad majątkiem państwowym oraz oddzielenie instytucji Skarbu Państwa od budżetu.

Projekt ustawy o gospodarowaniu składnikami mienia ma na celu zasadniczą reorganizację wykonywania funkcji gospodarczo-właścicielskich państwa. Agencja Mienia Państwowego byłaby samodzielną osobą prawną, jej status i pozycja byłyby nieporównywalne z funkcjami ministra przekształceń własnościowych. W

projekcie przewiduje się wyraźne rozdzielanie funkcji administracyjnych i władczych, które pozostawałyby w sferze kompetencji ministra, od uprawnień właścicielskich, które zostałyby powierzone Agencji. Statut Agencji nadawałaby Rada Ministrów, jej prezes powoływany byłby przez premiera na wniosek Zarządu Skarbu Państwa. W pierwszej kolejności Agencja przejęłaby z mocy prawa jedynie udziały i akcje należące do Skarbu Państwa, pozostałe składniki mienia państwowego byłyby przejmowane stopniowo. Zagospodarowanie mienia przejętego przez Agencję następowałoby w drodze sprzedaży, wniesienia do spółek, w których akcje i udziały mogłyby być następnie zbywane na podstawie innych czynności cywilno-prawnych.

* Poseł Wojciech Arkuszewski (NSZZ "S") wskazał na zasadnicze rozbieżności poglądów na temat właściwego kształtu ustawy. Klub opowiedział się skierowaniem do Komisji obu zgłoszonych projektów, ponieważ żaden nie jest wolny od usterek. Poseł, wskazując na zasadność wyodrębnienia Skarbu Państwa jako instytucji prawnej o pewnych funkcjach właścicielskich, omówił zasadnicze problemy związane z usytuowaniem Skarbu Państwa wśród instytucji oraz ich wzajemnymi relacjami.

Poseł zaapelował do autorów kolejnych, przygotowywanych w tej sprawie projektów ustaw, o jak najszybsze przekazanie ich do Sejmu.

(na podstawie Kroniki Sejmowej
opr. A. Rajchert)

Zakład Elektromechaniczny

oferuje usługi w zakresie napraw:
- prostowników-testerów typu ZTR 80, ZTR 80A, ZTR 120;
- rozruszników typu ZR - 5000, ZRS - 400T
- myjni wysokociśnieniowych UMZ - 120, UMZ - 160
- myjni gorących UMP - 95
Naprawa myjni gorących tylko u klienta, a pozostałe urządzenia albo u klienta albo w zakładzie w Garwolinie.

Urządzenia można zostawić i odebrać po naprawie o każdej porze.

Ceny konkurencyjne /roboczogodzina ryczałt za dojazd/ - 40% taniej jak serwis fabryczny.

Krótkie terminy - po wcześniejszym uzgodnieniu naprawa od ręki.

Zdzisław Czajka

SYSTEM PREMIOWANIA - cz.II

Nie będzie natomiast takich problemów z premia uznaniową, jeśli regulamin premiowania określi kryteria przyznawania premii, a uznaniowość ograniczy się do oceny stopnia realizacji, zwłaszcza kryteriów niewymiernych (np. dotyczących ogólnej oceny pracy). Natomiast z motywacyjnego punktu widzenia nie ma większego znaczenia, czy premia zostanie określona jako "regulaminowa", czy "uznaniowa". Nazwa "uznaniowa" nie jest jednak określeniem precyzyjnym i proponujemy nie używać jej. Każda premia, nawet regulaminowa czy zadaniowa ma częściowo charakter uznaniowy, gdyż położony na podstawie mniej lub bardziej precyzyjnych kryteriów decyduje ostatecznie o jej wysokości.

Ponieważ wiele wątpliwości wzbudza treść regulaminów premiowania, które powinny określać kształt systemu premiowania, pragniemy poświęcić im nieco uwagi. Przypominamy, że zgodnie z ustawą o związkach zawodowych z 23 maja 1991r. (art.27 ust.3) pracodawca ma obowiązek uzgadniania poziomu przyznawanych premii. Obowiązek ten nie dotyczy na ogół premii dyrektorów przedsiębiorstw oraz zarządów spółek. Przepis ten daje możliwość stworzenia systemu premiowania satysfakcjonującego zarówno pracodawcę jak i pracowników. Niestety doświadczenie wielu przedsiębiorstw pokazuje, że zamiast rzeczowej dyskusji nad kształtem tego systemu dochodzi do obrony własnych, nie zawsze racjonalnych koncepcji przez każdą ze stron. Nie bez winy są tu także organizacje związkowe (choć obwiniają one przeważnie kierownictwa przedsiębiorstw), które przyjmują bierną postawę przy opiniowaniu projektów regulaminów lub upatrują subiektywizm w koncepcji dyrektora.

Prawidłowy regulamin premiowania powinien składać się z dwóch części:

Pierwszej poświęconej zasadom tworzenia i podziału funduszu premiowego na jednostki organizacyjne oraz drugiej, określającej zasady przyznawania premii indywidualnych. Jeśli chodzi o fundusz premii, nie powinien być automatycznie wydzielany z funduszu wynagrodzeń, lecz uruchamiany po spełnieniu warunków istotnych dla działalności całego przedsiębiorstwa lub poszczególnych komórek. Warunki te powinny dotyczyć np. wykonania lub przekroczenia zadań w ujęciu ilościowym lub wartościowym, zachowania lub poprawy parametrów jakościowych, obniżki kosztów, osiągnięcia określonego wyniku finansowego, zachowania lub poprawy relacji ekonomicznych itp. Uzależnienie funduszu premiowego od realizacji zadań wzmacnia związek premii z efektami pracy nie tylko na danym stanowisku, ale w skali całego przedsiębiorstwa. W regulaminie premiowania należy ustalić, o ile jest to możliwe, szczegółowe zależności między wielkością funduszu a wynikami produkcyjnymi lub ekonomiczno-finansowymi, np. że za zrealizowanie zadań na poziomie planowanym na dany okres (rok, kwartał) fundusz premii wynosi 20%, zaś za każdy 1% poprawy wzrasta o określony procent. Należy też określić kryteria podziału funduszu na poszczególne

komórki organizacyjne. Jest to bardzo istotne zwłaszcza w dużych zakładach o różnorodnych pracach i funkcjach tych komórek.

Natomiast jeśli chodzi o zasady przyznawania premii indywidualnych, to trzeba przede wszystkim, by zapisy w regulaminie były na tyle precyzyjne, aby nie można było ich różnie interpretować. Na tym tle dochodzi często do kontrowersji między pracownikiem a pracodawcą. Przy ustalaniu zasad przyznawania premii należy rozstrzygnąć następujące kwestie: Jakie efekty (ilościowe i jakościowe) lub zadania chcemy premiować? Czy na poziomie normalnej wydajności i efektywności, czy dopiero przekraczające ten poziom? Jaka powinna być wysokość premii w stosunku do płacy zasadniczej i czy uzasadnione jest ograniczanie maksymalnych premii? Jaki powinien być okres naliczenia premii (np. miesiąc czy kwartał)? Czy premia będzie mieć charakter negatywny (potrącenia w zależności od stopnia niewykonania zadań), czy pozytywny (wzrost premii w zależności od ustalonego poziomu efektów, oceny pracy itp.) Czy przewiduje się potrącenie premii za dni nieobecności, w tym za okres choroby, za spóźnienia itp.?

Ponieważ przy rozstrzyganiu tych problemów trzeba uwzględniać różne uwarunkowania, a także specyfikę przedsiębiorstwa lub załogi, ustosunkujemy się tylko do niektórych. Jeśli chodzi o zależność premii od stopnia realizacji zadań, to jak już stwierdzono wyżej, nie powinno się premiować każdej pracy, niezależnie od owego jej jakości. Przykładem może być premiowanie na stanowiskach nierobotniczych. Tu o wysokości premii decyduje praktycznie tylko zajmowane stanowisko, a nie efektywność czy zaangażowanie pracownika. Aby wzmocnić motywacyjne oddziaływanie premii, należałoby uzależnić jej wysokość od realizacji co najmniej dwóch zadań (kryteriów) - jednego powiązanego z ogólnymi wynikami produkcyjnymi lub finansowymi przedsiębiorstwa i drugiego - dotyczącego realizacji prac danej komórki organizacyjnej i zadań własnych. W przypadku, gdy zadania są niewymierne, a tak jest przeważnie na stanowiskach nierobotniczych wykonawczych, należałoby stosować np. punktowe metody oceny pracy. Nie są one również w pełni wymierne, ale bardziej obiektywne niż ocena pracy dokonywana uznaniowo przez przełożonego.

Jeśli zaś chodzi o wysokość premii, to wśród praktyków przeważa pogląd, że spełnia ona funkcję motywacyjną wówczas, gdy stanowi 20-25% płacy zasadniczej. Nadmiernie wysoka premia (powyżej 50%) może powodować u pracowników uczucie zagrożenia, jeśli kryteria jej przyznawania będą na tyle wygórowane, że grozi utrata znacznej jej części lub całości, zaś gdy kryteria będą zbyt łagodne, nie spełni swojej funkcji. Z kolei zbyt niska premia (poniżej 10%) nie stwarza motywacji, zwłaszcza jeśli jej otrzymanie wymaga dodatkowego wysiłku lub zaangażowania pracownika. Trzeba jednak pamiętać, że w określonych sytuacjach stosowanie wysokich premii przy niskich stawkach płac zasadniczych może być bardziej opłacalne niż rozwiązywanie odwrotne. Dotyczy to głównie czasowych i prowizyjnych form płac. W formach czasowych, jeśli niecelowe lub niemożliwe jest określenie wymiernych

/dok. ze str. 7/

zadań, premia jest czynnikiem dyscyplinującym i powinna być wyższa. Nadzór musi jednak dokonywać systematycznych ocen wykonania pracy i w razie konieczności różnicować premie. Podobnie w formach prowizyjnych, gdzie wynagrodzenie zasadnicze stanowi jedynie gwarantowaną część płacy, premia zależna od wartości sprzedaży lub obrotu decyduje o poziomie dochodu z pracy. Natomiast nie do uzasadnienia stosowanie zbyt wysokich premii w formach akordowych, zwłaszcza jeśli normy pracy mają charakter ilościowo-jakościowy lub gdy stawka akordowa jest zróżnicowana w zależności od jakości wyrobu.

Istotnym warunkiem motywacyjności premii jest

także jej proporcjonalność od złożoności i odpowiedzialności bądź efektów pracy. Wynika stąd celowość różnicowania premii między różnymi wydziałami i stanowiskami pracy, np. między wydziałami bezpośrednio produkcyjnymi, pomocniczymi i administracyjnymi, między stanowiskami robotniczymi i nierobotniczymi itp.

Mamy nadzieję, że przedstawione wyjaśnienia oraz poprawności opracowania regulaminów premiowania zostaną wykorzystane przez Komisje Zakładowe w trakcie negocjowania i opiniowania zakładowych systemów wynagradzania.

/przedruk z Kuriera Mazowsze nr 216/92/

POLSKIE PRAWO

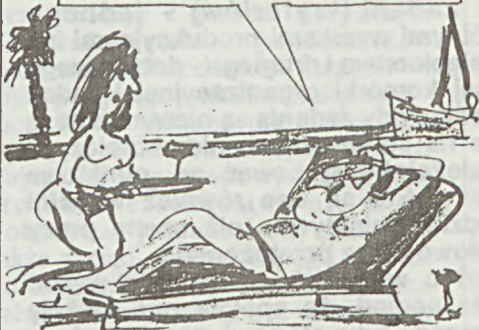
JA OSZUKAŁEM POLSKICH
CIEŁACZY TWORZĄC BEZ-
PIECZNA KASĘ!

JA WYKIWAŁEM POLSKICH
CELNIKÓW NA DWA
POCIĄGI SPIRYTUSU!

PRZEZE MNIE POLSKI
BUDŻET STRACIŁ NA AFERZE
NIKOTYNOWEJ I RYBLOWEJ!

JA OGRAŁEM POLSKIE
BANKI WYWODZĄC Z KRAJU
„PENE WALIZKI PIENIĘDZY”

JA SPROWODWAŁEM, ŻE
POLSKA STRACIŁA NA
WYCIENIE PRYWATYZOWA-
NYCH PRZEDSIĘBIORSTW!

A MY ZŁAMAŁIMY
AMERYKAŃSKI MONOPOL
NA HANDEL BRONIA...

UWAGA !!!

Jacek Rybicki z Działu Informacji i Wydawnictw Związkowych Komisji Krajowej powiadamia Komisje Zakładowe "Solidarności", że od jakiegoś czasu wydawane są "Biuletyny Informacyjne", miesięczniki zawierające podstawowe informacje związkowe przydatne Komisjom Zakładowym (ujęte chronologicznie uchwały Prezydium KK oraz Komisji Krajowej, uchwały Zarządów Regionów, wyniki prac poszczególnych zespołów Komisji Krajowej).

Dział Informacji oczekuje zamówień z Komisji Zakładowych. Jednocześnie powiadamia że koszt numeru będzie różny - w zależności od objętości - od 10 do 15 tys. zł.

Zamówienia należy składać na adres:

Komisja Krajowa
80- 855 Gdańsk
Wały Piastowskie 24
tel. 31 67 22 tlx 513 160,
513 170.

BIULETYN INFORMACYJNY
ZARZĄDU REGIONU
NSZZ "SOLIDARNOŚĆ"
ZIEMIA RADOMSKA
26-600 Radom
ul. Traugutta 30
tel. 251 - 61, fax 238 - 04
Redakcja: ANNA RAJCHERT
Skład: M.W.

Wykonano przy użyciu sprzętu z dotacji
Instytutu Wolnych Związków Zawodowych AFL - CIO

egzemplarz bezpłatny